Arbejdsprogram for YA Skov og Landskab 2026

ID Nr.	Indsatsområde	Titel	Kort beskrivelse	Leverance	Ministeriernes frist for bestilling
1	Skov og landskab	Biogeokemi, jordbundsforhold, næringsstofbalancer og kulstofbalancer	Under dette emne svares på adhoc spørgsmål om skovenes jordbundsforhold, næringsstofbalancer og kulstofbalancer. Stikord for emnerne er: askerecirkulering, nitratudvaskning og klimaforandringer, kvælstofdeposition og naturpleje. Forskningen understøtter svar på ad hoc spørgsmål inden for dette emne	løbende Dialog	
2	Skov og landskab	Skov, genetik og arter	Under dette emne svares på ad hoc spørgsmål om skovenes træarter nu og under et ændret klima. Herunder genetisk diversitet, genressourcer, frø og plantekilder samt viden om insekter, svampe mv, som påvirker træernes sundhed og vækst.	løbende Dialog	
3	Skov og landskab	Forbedrede stammesidefunktioner, tilvækstmodeller og formtal m.v. til vedmasse, tilvækst og hugstberegninger i skovbruget.	Formålet er at opnå mere præcise beregninger af vedmasse, tilvækst og hugst for skovdriften samt for afledte klima-regnskaber og -fremskrivninger.	Rapport, formel-sæt samt opslags-tabeller.	
4	Skov og landskab	Plantevalg.dk - hjemmeside om frøkilder og planter til skov og landskab.	Opgaven er en videreførelse af en eksisterende opgave. Plantevalg.dk formidler viden om frøkilder. Hvert år kommer nye frøkilder til. Derfor er der behov for løbende ajourføringer. Endvidere kan der være behov for revurderinger som følge af ny viden. Hjemmesiden har cirka 16.000 årlige besøg.	Vidensyntese	Løbende
5	Skov og landskab	Regulering af produktion og handel med forstligt formeringsmateriale	1. Rådgivning i forbindelse med EU-forhandlinger om regulering af handel med skovfrø 2. Rådgivning i forbindelse med skovfrøsberedskab	andet	Løbende
6	Skov og landskab	Dansk skadegørerstatus	1) Generel rådgivning bl.a. i forbindelse med EU-forhandlinger om regulering af nye potentielle skadegørere på vedagtige plantearter samt kortlægning af planteskadegørerstatus i EU; herunder rådgivning vedrørende monitering, biologi, udbredelse og diagnostik. 2) Bidrag til viden om produktionsforhold og status for planteskadegørere i Danmark til brug for tredjelandes udarbejdelse af risikoanalyser på produkter af dansk oprindelse, mhp. at opnå eller sikre markedsadgange	andet	Løbende
7	Skov og landskab	Efteruddannelse af tilsynspersonale	Bidrag til efteruddannelse af tilsynspersonale om plantesundhedsrelaterede forhold i vedagtige planter. F.eks. grundlæggende skadegørerviden, prøvetagningsmetodik, identificering af plantesygdomme på baggrund af symptomer mm.	andet	Løbende
8	Skov og landskab	Plantesundhedsberedskab	Stå til rådighed med forskningsbaseret viden i krisesituationer og bidrage med skadegørerspecifikt indhold til skadegørerspecifikke bilag til LFST's beredskabsplan for håndtering af udbrud af planteskadegørere	andet	Løbende
9	Skov og landskab	Plantesundhedsudvalg og ekspertpanele	Deltagelse i ekspertpaneler i internationale fora. Konkret EPPO´s mykologipanel. KU fremsender, når relevant, dagsorden og bilag til Landbrugs- og Fiskeristyrelsen forud for møder mhp. eventuelle udveksling af information, ligesom referater fremsendes efter møder mhp. sparring og dialog om aktuelle emner. Deltagelse i Plantesundhedsudvalg	andet	Løbende
10	Skov og landskab	Regulering af skadegørere	Generel rådgivning; herunder i forbindelse med EU- forhandlinger om regulering af eksisterende og nye potentielle karantæneskadegørere, planteskadegørere (udbredelse og risiko), risikoanalyser. 2. Beredskab og løbende rådgivning i form af ekspertdeltagelse i og bidrag til indsatsgrupper, som LBST etablerer i forbindelse med håndtering af planteskadegørerudbrud. Bidrag forventes fokuseret på viden om skadegørerens epidemiologi og skadeeffekt samt feltundersøgelses- og bekæmpelsesmetoder.	andet	Løbende
11	Skov og landskab	Fagligt grundlag for udvikling af overvågning af skovsundhed	Den danske skovovervågning er under udvikling fra 1) at benytte feltmålinger til 2) udvidet brug af satellit data og andre digitale data fx fra droner samt brug af AI-modeller. Som led i denne udvikling har SGAV brug for rådgivning som grundlag for udvikling af overvågning af skovenes sundhed (defoliation). Det antages at en række remote sensing data vil kunne udgøre grundlaget for overvågning af skovenes sundhed hen over vækstsæsonen. Fx Copernicus satellit-data fra det Europæiske Miljø Agentur (EEA), kalibreret med relevante feltdata fx fra det europæiske netværk ICP-forest. SGAV har behov for en faglig udredning, som kan skabe grundlag for opsætning af en ny protokol/model for overvågning af skovsundhed, som kombinerer jordobservationer med feltdata og AI. Udredning skal bruges som grundlag for den videre udvikling, herunder at rejse midler til forskning og opsætning af et nyt system. Udredningen baseres på litteraturstudier samt en redegørelse for mulighederne i dels ICP-forest netværket og dels tilgængelige remote sensing data og evt. eksempler fra andre landes overvågning af skovsundhed. Der er øget politisk fokus på skovenes samfundsmæssige bidrag til den grønne omstilling samt klima- og biodiversitetsdagsordenerne. Skovenes sundhed er under pres af bl.a. klimaforandringer, som øger risiko for bl.a. tørke og udbredelse af skadevoldere og dermed tab af store samfundsmæssige værdier.	Vidensyntese	Marts

12	Skov og landskab	Implikationer for biodiversitet, kulstof-kredsløb, friluftsliv og drikkevand ved anvendelse af tilplantning og naturlig tilgroning i skovrejsning til urørt skov	Formål: At samle tilgængelig viden om og udføre en syntese til brug i beslutninger om plantninger eller naturlig tilgroning i forbindelse med skovrejsning til urørt skov. Hvordan kan etablering af urørt skov ved hjælp af naturlige processer (herunder naturlig tilgroning) sammenlignet med aktiv skovrejsning påvirke fastlagte politiske målsætninger om at understøtte naturlige processer, beskytte drikkevandsinteresser, øge den rekreative værdier, fremme biodiversitet, bidrage til beskyttet natur samt bidrage til CO2-optag. Herunder særligt, om der er modsatrettede konsekvenser for de enkelte målsætninger under alternative valg af tilgange. Indhold: Rapporten skal inden for formålet beskrive, hvordan etablering af urørt skov på nye skovarealer kan blive påvirket i scenarier der inkluderer grader af naturlig tilgroning sammenlignet med aktiv skovrejsning eller assisteret spredning af vedplanter. Særskilte afsnit for de politiske målsætninger om hhv. kulstofkredsløb (herunder CO2-optag), biodiversitet, naturlige processer, beskyttet natur og rekreative værdier skal beskrive det aktuelle vidensniveau, om hvordan de påvirkes ved alternative tilgange til etablering af urørt skov på nye skovarealer.	Vidensyntese	Marts
13	Skov og landskab	Skovenes funktioner, økologi og drift	Forskningsindsats jf. strategibeskrivelse	viden	Løbende
14	Skov og landskab	Økologi, biodiversitet og naturforvaltning	Under dette emne svares på ad hoc spørgsmål ift. indikatorer og indices for skovenes biodiversitet. Der er fokus på dødt ved og det døde veds betydning for biodivesitet, trækroner og lichener, og på naturpleje i form af græsning og retablering af naturlig hydrologi, samt biodiversitet i nye skove.	løbende Dialog	
15	Skov og landskab	Udegående husdyr i naturplejen i Danmark, Naturarealernes føderessource og kvalitet i forhold til dyrs fysiologiske behov.	I naturpleje med store græssende dyr er der i dag manglende viden om naturarealernes føderessource og kvaliteten heraf i forhold til dyrs essentielle fysiologiske behov under helårsgræsning. Særligt føderessourcens indhold af tilgængelig energi, protein og mineralindhold på forskellige naturtyper og henover årstider samt følsomhed ifht. tørre/våde somre, vintre etc. Især mangler der forskningsbaseret viden om mængde og kvalitet af føderessourcen i krat og skov. Kan bundvegetation, løvfoder, kviste, grene, bark og frugter bidrage til føderessourcen og hvor meget? Hvad med de store græsædende dyrs lyst og evne til at udnytte den?	Notat	Januar
16	Skov og landskab	Implikationer for biodiversitet, kulstof-kredsløb, friluftsliv og drikkevand ved anvendelse af tilplantning og naturlig tilgroning i skovrejsning til urørt skov	Formål: At samle tilgængelig viden om og udføre en syntese til brug i beslutninger om plantninger eller naturlig tilgroning i forbindelse med skovrejsning til urørt skov. Hvordan kan etablering af urørt skov ved hjælp af naturlige processer (herunder naturlig tilgroning) sammenlignet med aktiv skovrejsning påvirke fastlagte politiske målsætninger om at understøtte naturlige processer, beskytte drikkevandsinteresser, øge den rekreative værdier, fremme biodiversitet, bidrage til beskyttet natur samt bidrage til CO2-optag. Herunder særligt, om der er modsatrettede konsekvenser for de enkelte målsætninger under alternative valg af tilgange. Indhold: Rapporten skal inden for formålet beskrive, hvordan etablering af urørt skov på nye skovarealer kan blive påvirket i scenarier der inkluderer grader af naturlig tilgroning sammenlignet med aktiv skovrejsning eller assisteret spredning af vedplanter. Særskilte afsnit for de politiske målsætninger om hhv. kulstofkredsløb (herunder CO2-optag), biodiversitet, naturlige processer, beskyttet natur og rekreative værdier skal beskrive det aktuelle vidensniveau, om hvordan de påvirkes ved alternative tilgange til etablering af urørt skov på nye skovarealer.	Vidensyntese	Marts
17	Skov og landskab	Skovens biodiversitet og habitater	Forskningsindsats jf. strategibeskrivelse	viden	
18	Skov og landskab	Opdatering af træstrømsanalyse	IGN gennemførte i 2022 og 2023 en analyse af træstrømmene gennem samfundet. Analysen blev gennemført på 2016 og 2018-data. Der indgik særskilt analyse for Naturstyrelsens bidrag. Der er behov for: A) En analyse af den samlede træ-ressources størrelse, B) En opdatering træstrømsanalysen baseret på nye data, C) Fremtidige hyppige/årlige opdateringer af træstrømsanalysen, D) En analyse af hvordan ressourcerne kan allokeres bedre	Notat	Februar
19	Skov og landskab	Skovens produkter	Forskningsindsats jf. strategibeskrivelse	Viden	
20	Skov og landskab	Landskabsarkitektur og -urbanisme: parker og byrum; transformation af restarealer; cirkulær design; kulturarv og identitet; co-design og borgerinddragelse; forslagsstillende forskning; designbaserede løsninger på klimaudfordringer ved kyst, by og åbent land.	Vidensberedskab og kapacitet ift. emnet	løbende Dialog	Løbende
21	Skov og landskab	Landskabsteknologi: Miljøvenlig anlæg og drift af grønne områder, Grøn klimaskærm, Climate change adaptation, Pesticidfri drift af golfbaner (blå og grøn infrastruktur), Pesticidudvaskning	Vidensberedskab og kapacitet ift. emnet	løbende Dialog	Løbende
22	Skov og landskab	Rumlig forandring og planlægning: Planlægning af landskab og byer: Grønne områder i byer ved det almene boligbyggeri, Byudvikling, Byforskning, Urban landscapes, Green infrastructure and urban biodiversity, Naturzoner?	Vidensberedskab og kapacitet ift. emnet	løbende Dialog	Løbende

23	Skov og landskab	Eksempelsamling om planlægning for forebyggelse af oversvømmelse og erosion	Plan- og Landdistriktsstyrelsen forventer at gennemføre en vejledningsindsats over for kommunerne i 2026 om planlægning for forebyggelse af oversvømmelse og erosion. Formålet er at understøtte implementering af et kommende lovforslag om skærpelse af planlovens regler om klimatilpasning mv. Som en del af vejledningsindsatsen vil det være relevant at udarbejde et katalog med konkrete eksempler til at understøtte formidlingen og samtidigt inspirere kommunerne til at gå nye veje og hente erfaringer både nationalt og internationalt. Eksempelsamlingen skal indeholde konkrete og praktiske eksempler på planlægning for forebyggelse af oversvømmelse og erosion. Målgruppen for eksempelsamlingen er landets kommuner, primært byplanlæggere, byggesagsbehandlere og medarbejdere inden for klimatilpasning. Derudover forventes eksempelsamlingen at være relevant for interessenter og aktører inden for klimatilpasning og planlægning.	Andet	Januar
24	Skov og landskab	Hvordan sikres retfærdig klimatilpasning i Danmark?	Forskningen viser, at politikker og planlægningsprocesser ofte overser sociale, økonomiske og miljømæssige effekter af klimaforandringer, hvilket medfører utilsigtede negative implikationer for samfundet – såkaldt maladaptation. I FN klimapanel's (IPCC) 6. hovedrapport påpeges at klimaforandringerne især rammer økonomisk og socialt marginaliserede borgere. Den danske velfærdsmodel skal sikre at ingen går tabt i samfundet, men samfundsøkonomiske betragtninger i f.eks. spildevandsbekendtgørelsen medfører, at klimatilpasningsindsatser placeres der, hvor de største økonomiske værdier findes. Hvordan lever det op til velfærdsmodellen og hvad sker der, når vi glemmer de ressourcesvage og socialt sårbare i vores klimatilpasningsindsatser, både nationalt og lokalt? I dette indspil skal der ses på i hvilket omfang nuværende kommunale klimatilpasningsplaner arbejder med social retfærdighed. Arbejdet skal fremhæve god praksis og komme med forslag til hvordan praksis kan udvikles i en retning, hvor retfærdighed bliver et centralt tema i værdiskabende planlægningsprocesser. Kommunerne efterspørger vejledning på området, hvilket bl.a. fremhæves i CONCITO's statusrapport på kommunernes klimahandling udviklet for Klimalliancen. Arbejdet kræver erfaring med borgerinddragelse i transformation- og planlægningsprocesser, klimatilpasning i byer, urbane landskaber, byliv, evaluering af plan- og forvaltningsindsatser m.m. Disse fremhæves som nuværende forskningsområder under indsatsområdet 'Planlægning af landskab og byer'.	Vidensyntese	April
25	Skov og landskab	Implikationer for biodiversitet, kulstof-kredsløb, friluftsliv og drikkevand ved anvendelse af tilplantning og naturlig tilgroning i skovrejsning til urørt skov	Formål: At samle tilgængelig viden om og udføre en syntese til brug i beslutninger om plantninger eller naturlig tilgroning i forbindelse med skovrejsning til urørt skov. Hvordan kan etablering af urørt skov ved hjælp af naturlige processer (herunder naturlig tilgroning) sammenlignet med aktiv skovrejsning påvirke fastlagte politiske målsætninger om at understøtte naturlige processer, beskytte drikkevandsinteresser, øge den rekreative værdier, fremme biodiversitet, bidrage til beskyttet natur samt bidrage til CO2-optag. Herunder særligt, om der er modsatrettede konsekvenser for de enkelte målsætninger under alternative valg af tilgange. Indhold: Rapporten skal inden for formålet beskrive, hvordan etablering af urørt skov på nye skovarealer kan blive påvirket i scenarier der inkluderer grader af naturlig tilgroning sammenlignet med aktiv skovrejsning eller assisteret spredning af vedplanter. Særskilte afsnit for de politiske målsætninger om hhv. kulstofkredsløb (herunder CO2-optag), biodiversitet, naturlige processer, beskyttet natur og rekreative værdier skal beskrive det aktuelle vidensniveau, om hvordan de påvirkes ved alternative tilgange til etablering af urørt skov på nye skovarealer.	Vidensyntese	Marts
26	Skov og landskab	Planlægning af Landskab og Byer	Forskningsindsats jf. strategibeskrivelse	Viden	
27	Skov og landskab	GIScience/Geodesign: Menneskers bevægelsesmønstre	Vidensberedskab og kapacitet ift. emnet	løbende Dialog	
28	Skov og landskab	Natur, sundhed og design: Friluftsliv, sundhed og naturturisme	Vidensberedskab og kapacitet ift. emnet	løbende Dialog	
29	Skov og landskab	Supplerende analyser på baggrund af data fra undersøgelsen af befolkningens brug af naturen 2024	De indsamlede data i den nationale undersøgelse af befolkningens brug af naturen giver yderligere muligheder for at kombinere svar inden for forskellige temaer, og foretage analyser ift. baggrundsvariable, end der er ressourcer til at afrapportere i hovedafrapporteringen. Sådanne sammenligninger/analyser kan gennemføres inden en række temaer. På AP25 blev prioriteret opgaver indenfor stille friluftsliv og fordeling af naturbesøg (med fokus på brug af data fra NSTs tællestationer). På AP26 ønskes analyser af temaerne: 1) Rekreative faciliteters betydning for danskernes naturbesøg, 2) Motivation for at komme i naturen og naturens betydning for den enkelte.	andet	December
30	Skov og landskab	Implikationer for biodiversitet, kulstof-kredsløb, friluftsliv og drikkevand ved anvendelse af tilplantning og naturlig tilgroning i skovrejsning til urørt skov	Formål: At samle tilgængelig viden om og udføre en syntese til brug i beslutninger om plantninger eller naturlig tilgroning i forbindelse med skovrejsning til urørt skov. Hvordan kan etablering af urørt skov ved hjælp af naturlige processer (herunder naturlig tilgroning) sammenlignet med aktiv skovrejsning påvirke fastlagte politiske målsætninger om at understøtte naturlige processer, beskytte drikkevandsinteresser, øge den rekreative værdier, fremme biodiversitet, bidrage til beskyttet natur samt bidrage til CO2-optag. Herunder særligt, om der er modsatrettede konsekvenser for de enkelte målsætninger under alternative valg af tilgange. Indhold: Rapporten skal inden for formålet beskrive, hvordan etablering af urørt skov på nye skovarealer kan blive påvirket i scenarier der inkluderer grader af naturlig tilgroning sammenlignet med aktiv skovrejsning eller assisteret spredning af vedplanter. Særskilte afsnit for de politiske målsætninger om hhv. kulstofkredsløb (herunder CO2-optag), biodiversitet, naturlige processer, beskyttet natur og rekreative værdier skal beskrive det aktuelle vidensniveau, om hvordan de påvirkes ved alternative tilgange til etablering af urørt skov på nye skovarealer.	Vidensyntese	Marts
31	Skov og landskab	Friluftsliv, sundhed og naturturisme	Forskningsindsats jf. strategibeskrivelse		
32	Skov og landskab	ICP forest - dataindsamling og fagdatacenter		data og viden	Januar

33	Skov og landskab	indirekte omkostninger jf. specifikation			

